

PAMINĒTAS VACLOVAS SIDZIKAUSKAS

Prof. D. Krivickas apibūdino velionio vaidmenį nepriklausomos Lietuvos diplomatoje, išryškindamas jo didelę reikšmę ypatingai Lietuvos-Lenkijos ir Lietuvos-Vokietijos santykių bylose. Prof. Br. Nemickas kalbėjo apie velionį okupuotos Lietuvos rezistencinėje diplomatoje, pabrėždamas jo optimizmą, drąsų veržlumą ir pasitikėjimą savo bendradarbiais, neatsižvelgiant kuriai politinei grupei jie priklausytų. Velionio diplomatinis bendradarbis P. Žilionis paskaitė jo atsiminimų iš pirmųjų diplomatinės tarnybos laikų ištraukas. Redaktorius P. Jurskus išpūdingai pavaizdavo jo gyvenimo įvykius skaidrėmis, pradedant nuo pirmųjų jo diplomatinio žingsnių 1920 ir baigiant jo labai aktyviu reiškimusi Pavergtųjų Europos Tautų Seime. Per pustučio šimto dalyvių pagerbė buv. LLK pirmininką. Iš Washingtono buvo atvykusi p. Kajeckienė, iš Waterburio – dr. P. Vileišis. Pavergtųjų Europos Tautų Seimo pirmininkas ta proga atsituosė savo gražų atsiliepimą apie Sidzikauską ir jo didelį įnašą kovai dėl sovietų pavergtųjų tautų išvadavimo. Po akademinės dalies kitoje Kultūros židinio salėje buvo atgaiva ir dar gerą valandą pabendrauta. (k)

• **Dr. Jonas Balys**, Naujosios Vilties žurnalo redaktorius, rugsėjo 21 d. buvo atskridęs iš Washingtono į Elizabethą, New Jersey, kur jis skaitė paskaitą ALT S-gos skyriaus tautos šventės minėjime.

Meniņē daļi atliko sol. Bi-
rutē Aleksaitē. Minējime

Amerikos Lietuvių Tarybos suvažiavimas ir Amerikos Lietuvių Kongresas buvo sėkmingas. Kongrese dalyvavo apie 400 atstovų, o bankete artį 1000 svečių. Prieš prasidedant kongresui, George Dunne, Prezidentas Cook County Board, įteikė ALT pirmininkui dr. K. Bobeliui proklamaciją skelbiančią 1974 m. rugsėjo 27 ir 29 dienas Amerikos Lietuvių Tarybos dienomis Cook apskrityje. Įteikimą stebėjo Illinois senatorius Frank Savickas. Dr. K. Bobelis suvažiavime buvo perrinktas ALT pirmininku naujai kadencijai. V. Noreikis nuotrauka

Akivaizdoje blogējančios ūkinės būklės

Laisvaisis ūkis negali eiti viena līnija, jis pergyvena pokylius ir atoslūgius. 1959 metų palyginti labai švelnus atoslūgis privēdē prie prezidento Eisenhowerio populiarumo kritimo ir republikonų daugumos kongresse pranykimo. Pamoka: vyriausybē, norēdama išsilaikyti, negali prileisti prie atoslūgio, nors jis ir bŭtų bŭtinai reikalingas. Prezidentas Johnsonas laikēsi vadinamos "guns-and-butter" politikos t. y. jis vedē labai nepopuliarų ir labai brangų karą Vietname ne tik nedidindamas mokesčių, bet taip pat griebēsi kai kurių socialinių programų (Great Society), kurios irgi

Prie tų vidaus bėdų prisi-
dėjo du reiškiniai, kurie ne-
buvo JAV kontrolėje. 1. Naftos kainos pašokimas
nuo 2.29 iki 11.65 dolerių už
statinę. Vien tik tai naftos
tiekiantiems kraštams per
metus duos 60 bilijonų do-
lerių papildomų pajamų. 2.
Visame pasaulyje pasireiš-
kęs maisto trūkumas ir ne
labai geras šių metų der-
lius. Energijos ir maisto
kainų pakilimas privedė
prie infliacijos padidėjimo

Prezidentas Fordas, penktadienį atidarydamas ūkininkų viršūnių konferenciją, kuriame dalyvauja apie 800 višų ūkininkų šakų atstovų, pabrėžė, kad neužtenka tik kovoti su infliacija, bet kartais reikia ir pasirūpinti, kad ne vienas gyventojų sluoksniu nuo tos kovos per daug ne nukentėtų. Teoriškai tai įmanoma, bet praktiškai su

RIMAS DAIGŪNAS

dalyvavo virš pusantro šimto žmonių iš kaimyninių apylinkių ir New Yorko, o taip pat ir visa ALT S-gos valdyba. Skyriui vadovauja Vytautas Abraitis.

Ivykis šiomis dienomis supurtė tarptautinių sporto varžybų JAV-se rengėjų. Kalbame apie sutartas su Sovietų Sąjungos futbolo (soccer) varžybas Los Angeles kolizijoje. Milžiniškas stadionas, Olimpinų žaidimų palikuonis, kuriame sutelpa per 100,000 žiūrovų, su išskėstais glėbiais laukė Sovietų Sąjungos futbolo čempiono "Ararat" gastrolių. Čia sovietinis čempionas turėjo varžytis su garsiąja Meksikos komanda

(Nukelta i 2 psl.)

KAIP DABAR GYVENA BRAZINSKAJ?

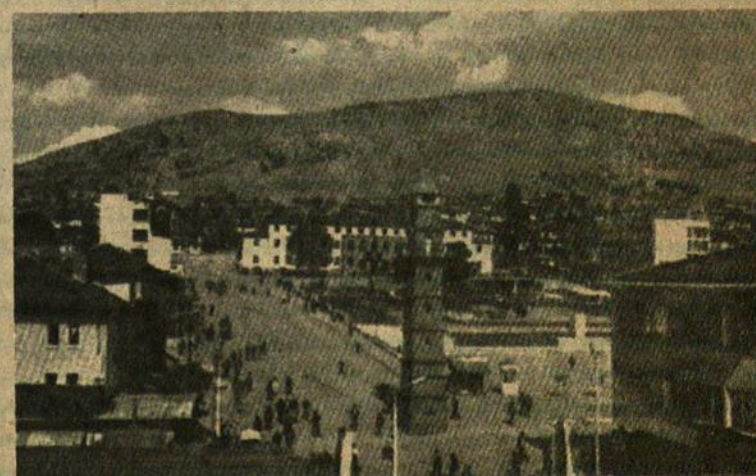
Tarp kitko Brazinskai pa-
žymi, kad Yozgato stovykla
je esą pabėgėlių iš Bulgari-
rijos, Libijos, Albanijos
Graikijos ir Jugoslavijos

Tai yra desperatiška šauksmas, bet kyla klausimas, kuo lietuvių visuomenė šikart galėtų padėti? Jų prirašė tūkstančius laišku į telegramų Turkijos vyriausybei ir, atrodo, tai labai daug padėjo bylai laimėti, bet kas toliau? Pradėti rašyti laiškus ir siusti telegramas Amerikos ir Kanados vyriausybėms? Gal čia geriau padėtų mūsų veiksnių kreipdamiesi į atitinkamus istaigas?

Baigdami laišką, Brazins
kai rašo, kad gyvenimas sto
vykloje visais atžvilgiai
esąs sunkus. Klimatas čia
aukštai iškilusiame kalna
gūbryje esąs griežtai žem
niškas -- vasarą kankina
karščiai, o žiemą sibiřišk
šalčiai. "Šilto apdaro netu
rime, o jo būtinai prireiks
jei teks čia žiemoti", jie sa
vo laišką baigia.

Čia lietuvių visuomenė
parama būtų visiškai kon-
kreči: nemanau, kad dėl ap-
daro stokos mūsų laisvės
kovotojams tektų kęsti šal-
ti...

V.A.

Yozgat miestelis Turkijos gilumoje, kur Brazinskai surado prieglauda.

AUSTRALIJOS PADANGĖJE

ANTANAS LAUKAITIS

PRANAS ČEKAUSKAS – AUSTRALIJOJE

Australijos ir Amerikos lietuviškame krepšinyje kas gi nežino ar yra pamiršęs Prano (Frank) Čekausko pavardę. Prieš dešimtį metų buvusių Amerikos lietuvių krepšinio rinktinės gastrolių metu, Prano Čekausko

Sutartys...

(Atkelta iš 1 psl.)

"Club Jalisco". Sovietinis "Ararat" sudarytas iš geriausiųjų gruzinų ir armenų žaidėjų. "International sports promotions" organizatoriai parengė šias rungtynes, sutarė su sovietu "Futbolo federacija", išplatino bilietus, prisiėmė atsakomybę už rungtynių pravedimą.

Sovietinių žaidikų laukė atskrendant su Aerofloto lėktuvu Montrealio aerodrome. "Ararat" sudėtis – 26 žaidikai. Bet sutartą dieną lėktuvas "Ararato" komandos neatskraidino. Organizatoriai gavė telegramą, kuria sovietinė "Futbolo federacija" pranešė, kad dėl organizatorių neparūpinimo kelionės išlaidų žaidikams grįžtant namo po rungtynių, rungtynės atšaukiamos.

Tuo tarpu, sutarta data Meksikos komanda jau lipo iš lėktuvo Los Angeles aerodrome!

Rungtynių organizatorius parboskė didžiulės išlaidos dėl neįvyksiančių gastrolių. Sovietiniai "Futbolo federacijai" parengs, per teisimą ieškini. Užaliarmuota FIFA (Tarptautinė futbolo sąjunga) ir EUFA (Europos futbolo organizacija). "Ararat" vadovas Nikita Siminijan pastatytas į sunkią padėtį. Su jo vadovaujama komanda, kuri turi Sovietų Sąjungos čempiono titulą Maskva pasielgė, kaip su mažais vaikais. "Ararat" buvo atskraidintas iš Kaukazo į Maskvą. Žaidikai pasiruošė užimti savo vietas Aerofloto lėktuve, kuris, už kelių valandų turėtų išlaipinti juos Montrealyje. Bet buvo gautas įsakymas: supakuoti savo bagažą ir grįžti namo (to pack up and go home)!

Žaidikai buvo parblokšti sujauđinti, prislęgti. Niekas nežino, kodėl su kaukazičiais žaidikais įvyko toks nesiskaitymas, kodėl kaukazičių komanda buvo taip žiauriai pažeminta, išjuokta pasaulinės spaudos ir sporto atstovų akyse?

Amerikietis, gastrolių organizatorius Bernie Evans karčiai sako: "kada jūs suneinate į sandėrį su kraštais už geležinės uždangos, toks dalykas visad gali atsitikti. Jie ten nelinkę gerbti sutarčių".

Atsargūs gandai gali nuslėpti įvykio šaknis. Kaip ir pabaltiečiai, kaukaziečiai nėra be specifinių sovietinių 'nuodėmių'. Tautiškumo proveržiai visad labai ryškūs, kada žiurovai pagauti žaidynių aistros. Elgesys ir šūkiai išduoda, kad sovietinis virštautiškumas yra tikras režiminis blefas. Žmonės myli savo tautiškumą. Gina jį per sporto žaidynes. Taip jau nekartą buvo ir Pabaltijo kraštuose. Kada pasireiškia toks antirežiminis ne-kryptingumas, tarptautinės sutartys režimo makleriams tampa nieko vertais popierio skutais.

Detaalių nėra, kuo "Ararat" nusipelnė Maskvos rūšybę? Nuolatinis "nekryptingumas" kada Maskva susitinka su savo pavergtų kitataučių sportininkų nuotaikomis, gali būti "Ararato" paniekinimo priežastimi.

Pranas Čekauskas

lijos muzikiniame gyvenime konkurso pianino klasės laimėtoja tapo mūsų jaunoji iškilusi pianistė Virginija Inkrataitė, finaluose ypatingai gerai atlikusi Prokofiev's Piano Concerto No. 1 in D. flat.

Be savo sėkmingo darbo ir įvairių pasirodymų koncertuose, Virginija Inkrataitė, gražiai kalbėdama lietuviškai, dažnai pasirodo ir mūsų gyvenime. Savo puikiu akompanavimu ji buvo didelė pagelbininkė mums neužmirštamoms kanadietės Ginos Čapkauskienės koncertuose.

Susitarus su Viktorijos valstijos universitetu ir aukštųjų mokyklų egzaminų komisija, Melbourne Lietuvų Kursų (Modernių Kalbų Mokykloje) vedėjas Petras Sungaila paskelbė, kad Lietuvos Akademinė S-ga 'Romuva' paskyrė 40 australiškų dolerių premiją geriausia kandidatui laikiniam lietuvių kalba "Higher School Certificate" egzaminus. Antrą ir trečiąją premijas po 50 ir 30 amerikoniškų dolerių paskyrė Amerikos Lietuvų Fondas.

Sydnejaus lietuviai šachmatininkai šiais metais "Grande Match" turnyruose ištatė dvi komandas. Pirmoji komanda, vadovaujama Vytauto Patašiaus žaidžia aukščiausioje 'A' klasėje ir savo pirmasias rungtynes laimėjo prieš stiprų Canterbury klubą, kurio pirmojoje lentoje žaidžia buvęs Australijos šachmatų čempionas A. Flatow.

4

STATEMENT OF PUBLISHER'S MANAGEMENT AND CIRCULATION *(Act of August 12, 1970; Section 1682, Title 39, United States Code)*

SEE INSTRUCTIONS
ON PAGE 2 (REVERSE)

1. TITLE OF PUBLICATION DIRTYA		2. DATE OF FILING October 1, 1974	
3. FREQUENCY OF ISSUE TWO TIMES A WEEK			
4. LOCATION OR KNOWN OFFICE OF PUBLICATION (Street, city, county, state, ZIP code) (Not printers) 6907 Superior Ave. Cleveland, Cuyahoga, Ohio 44103			
5. LOCATION OF THE HEADQUARTERS OR GENERAL BUSINESS OFFICES OF THE PUBLISHERS (Not printers) 6907 Superior Ave. Cleveland, Cuyahoga, Ohio 44103			
6. NAMES AND ADDRESSES OF PUBLISHER, EDITOR, AND MANAGING EDITOR PUBLISHER: Vytutas Gedugasdas The American Lithuanian Press & Radio Ass'n VLTIS, Inc. 6907 Superior Ave. Cleveland, O.			
EDITOR (Name and address) Vytutas Gedugasdas, 2205 Stillman Rd. Cleveland, O. 44118			
MANAGER/EDITOR (Name and address) Vytutas Gedugasdas, 2205 Stillman Rd. Cleveland, O. 44118			
7. OWNERS (If owned by a corporation, its name and address must be stated and also immediately thereunder the names and addresses of stockholders owning or holding 1 percent or more of total amount of stock. If not owned by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If owned by a partnership or other unincorporated firm, its name and address, as well as that of each individual must be given.)			
NAME		ADDRESS	
The American Lithuanian Press & Radio Ass'n VLTIS, Inc. (not for profit) 6907 Superior Ave., Cleveland, Ohio 44103			
President: F. Pozars, 8098 Fir St., E. Chicago, Ind. 46031, U.S.A.; J. Silvestras, 7949 S. Albany Ave., Chicago IL 60629, U.S.A.;			
G. M. St. Milos, Metairie, La. 70002, U.S.A.; J. K. Wozniak, 19th St., Woodbridge, N.J. 07095, U.S.A.; J. K. Wozniak, 4800 W. 4th Ave., Los Angeles, CA 90024;			
P. Mikalauskas, 1844 N. Joseph Rd., Jacksonville, FL 32218; R. P. Mikalauskas, 10 Jackson, Macomb, MI 48056; A. J. Jankauskas, 10001 Green St., Chicago, Ind. 46031; U.S.A.; L. Landis, 14048 Lake Shore Blvd., Cleveland, OH 44115.			
8. KNOWN BONDHOLDERS, MORTGAGEES, AND OTHER SECURITY HOLDERS OWNING OR HOLDING 1 PERCENT OR MORE OF TOTAL AMOUNT OF BONDS, MORTGAGES, OR OTHER SECURITIES (If there are none, so state)			
NAME		ADDRESS	
None			
9. FOR OPTIONAL COMPLETION BY PUBLISHERS MAILING AT THE REGULAR RATES (Section 132.121, Postal Service Manual)			
39 U.S.C. § 3626 provides in pertinent part: "No person who would have been entitled to mail matter under former section 4359 of this title shall mail such matter at the rates provided under this subsection unless he files annually with the Postal Service a written request for permission to mail matter at such rates."			
In accordance with the provisions of this statute, I hereby request permission to mail the publication named in item 1 at the reduced postage rates presently authorized by 39 U.S.C. § 3626.			
(Signature and title of editor, publisher, business manager, or owner) X Vytutas Gedugasdas, Editor			
10. FOR COMPLETION BY NONPROFIT ORGANIZATIONS AUTHORIZED TO MAIL AT SPECIAL RATES (Section 112.122, Postal Manual) (Check one)			
The purpose, function, and nonprofit status of this organization and the exempt status for Federal income tax purposes		☒ Have not changed during preceding 12 months ☐ Have changed during preceding 12 months (If changed, publisher must submit explanation of change with this statement.)	
11. EXTENT AND NATURE OF CIRCULATION			
A. TOTAL NO. COPIES PRINTED (Net Press Run)	3341	3341	
B. PAID CIRCULATION	450	450	
1. SALES THROUGH DEALERS AND CARRIERS, STREET VENDORS AND COUNTER SALES			
2. MAIL SUBSCRIPTIONS	2341	2341	
C. TOTAL PAID CIRCULATION	2791	2791	
D. FREE DISTRIBUTION BY MAIL, CARRIER OR OTHER MEANS	200	200	
1. SAMPLES, COMPLIMENTARY, AND OTHER FREE COPIES			
2. COPIES DISTRIBUTED TO NEWS AGENTS, BUT NOT SOLD			
E. TOTAL DISTRIBUTION (Sum of D and E)	150	150	
F. OFFICE USE, LEFT-OVER, UNACCOUNTED, SPOILED AFTER PRINTING	300	300	
G. TOTAL (Sum of B & F—should equal net press run shown in A)	3341	3341	

(Signature of editor, publisher, business manager, or owner)

PS Form 3526 July 1971

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS
ASSOCIATE EDITOR ALEKSAS LAIKUNAS

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio • Published two times a week every Wednesday and Friday by American Lithuanian Press Radio Ass'n. Viltis, Inc. • Subscription per year \$13.00 • Single copy 15 cents.

Dirva išeina trečiadieniais ir penktadieniais.

Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00 • Atskiro numerio kaina 15 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Nepausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Prezidentas Antanas Smetona kai lankė Chicagos lietuvių...

Iš MARGUČIO foto archyvo

ANTANAS SMETONA IR SPAUDA

Chicagoje ruošiamas Antano Smetonos pagerbimas, jo šimtojo gimtadienio proga, yra sveikintinas ir remtinas.

Rengimo komiteto pirm. Mečys Valiukėnas š.m. rugsėjo 16 d., sušaukęs lietuviškos spaudos darbuotojus, informavo apie to komiteto padarytus žygius ir numatomą programą. Be akademijos ir kt. renginių, numatoma Antano Smetonos raštų, jo redaguotų bei leistų laikraščių ir žurnalų paroda. Paroda įvyks Jaunimo Centre, Čiurlionio galerijoje. Atidarymas š.m. spalio 4 d. (penktadienį) 7 val. vak. ir tęsis iki spalio 9 d. imtinai.

Tai vertas ypatingo dėmesio renginys. Šią parodą surengti įgalino Draugo red. Broniaus Kviklio turimoji medžiaga, kurią mielai ne tik skolina, bet talkinamas Liudo Kairio, ją apipaivalina ir išdėsto.

Šie metai tremties lietuvių tarpe yra vertė Antano Smetonos metais. Didesnės lietuvių kolonijos, ypač JAV, šių sukaktį jau paminėjo ar dar ruošiasi minėti.

Deja, kitos kolonijos nėra tokios laimingos, kaip Chicago. Jos neturi galimybės suruošti tokią A. Smetonos raštijos parodą kokią ruošia Chicago.

damas tikras lietuviško ūkininko vaikas, neprarado tos savybės nei mokslus baigęs, nei gyvendamas mieste, nei būdamas ilgametis Lietuvos valstybės prezidentas. Kaimas, Lietuvos ūkininkas jam buvo ne tik artimi, bet tiesiog įaugę į jo kraują ir kaulus. Visi jo raštai šaukė šaukė kaimiečius šviestis, mokslintis ir kelti kultūrą. Jo svajonė buvo šviesi kultūringa ir pasitvirtinti Lietuva.

Anuo metu lietuvių ūkininkų ir darbininkų gyvenimas buvo sunkus ir tamsus. Iš vienos pusės rusišką administraciją, iš kitos — sulenkėjusią bajoriją — dvarininkai, spaudė ir niekino lietuvių artiją. Reikėjo ryžto ir pasiaukojimo pažadinti miegantį milžiną, atgaivinti tautinę samonę. Tuo laiku nedaugelis šviesuolių ryžosi sunkiam ir nedėkingam darbui. Tie žmonės rusų administracijos buvo persekiojami, o dvarininkų ir senųjų klebonų — niekinami ir išjuokiami. Antanas Smetona buvo vienas iš nedaugelio to meto šviesuolių, kuris nepabūgo nei persekiojimu, nei pažeminimu, nei įžeidinėjimu, bet nuosekliai ir neatlaidžiai šaukė tautą į žūtbūtinę kovą prieš prispaudėjus ir niekadėjus.

Ano meto spaudos darbas buvo daug sunkesnis ir vargingesnis už šių laikų. Ir spaudą atgavus, kelias buvo sunkus ir dygliuotas. Maža buvo sugebančių ne tik rašyti, bet ir paskaityti,

š.m. rugsėjo 8 d. Brooklyne, Apiešimo parapijos salėje LVS Ramovė New Yorko skyriaus vadovybės Jurgis Kiaunė buvo pakeltas Garbės Nariu ir apdovanotas specialiu garbės diploму. Šio nusipelnusio Lietuvių tautai ir valstybei vyro pagerbimo proga, pažvelkime bent kiek į jo nueitą gyvenimo kelią.

Jurgis Kiaunė gimė 1896 m. lapkričio 13 d. Bučionių kaime, Surviliškio valsčiuje, Kėdainių apskr. ūkininko šeimoje, kurioje augo 5 sūnūs ir 2 dukterys.

Pradžios mokslo pradėjo gimtajame kaime slaptoje J. Klimo mokykloje kur pramoko lietuviškai skaityti ir rašyti. Vėliau pateko į Krekenavos tais laikais rusišką pradžios mokyklą. Iš čia persikėlė toliau mokytis į Panevėžio progimnaziją, kurią baigė 1915 m. Pirmasis pasaulinis karas sutrukdė tolimesnį mokymąsi. Laikė karo Kiaunė neteko tėvo ir turėjo rūpintis ūkiu. Karo audra išsklaidė Kiaunių šeimą ir Jurgis, kaip pabėgėlis, atsirado Vilniuje. Čia jis pateko į lietuvių bendrabutį. Frontui pasistūmėjus į rytus, jis liko Vilniuje ir dirbo pabėgėlių tarpe kaip sanitaras, o vėliau įstojo į garbės miliciją pačių lietuvių suorganizuota. Pradėjus veikti 'Ryto' draugijos pedagoginiams kursams, kurių vedėju buvo A. Stulginskis, Jurgis vėl tęsė mokslą. Baigęs kursą 1916 m. atvyko į sulenkėjusią Jonavą ir čia įkūrė pirmąją lietuvišką pradžios mokyklą, kurioje jis buvo vienintelis mokytojas. Taigi, nuo to laiko jis pradėjo pedagoginį darbą. 1917 m. atvyko į Kauną mokytyti pedagoginiuose mokytojų kursuose. Čia kiek

prenumeruoti ar platinti. Jei šandie skundžiamės lietuviškam raštui nepakankamu dėmesiu, mažu skaitančiųjų skaičiumi, tai anuo metu šimteriopai buvo sunkiau. Ne tik reikėjo parašyti ir išspausdinti, bet taip pat pralįsti pro akylus rusiškų cenzorius.

Taigi, ruošiamoji spaudinių paroda, parodys, kokiomis sąlygomis ir priemonėmis teko dirbti ano meto laikraštininkams ir leidėjams. Neutrūko jiems nei ryžto, nei kantrybės, nei tikėjimo šviesesne ateitimi. Jų darbas ir ryžtas atnešė mums tautos aušrą ir valstybės nepriklausomybę.

Chicagiškiai turi labai retą proga pamatyti neeilinį renginį. Ypač liuanistinių mokyklų vedėjai turėtų išnaudoti proga ir mokinius atvesti į šią parodą. Jaunimas savo akimis pamatytų anų laikų kovos priemones prieš Lietuvos okupantą.

pasimokęs, rudenį pradėjo mokytojauti Žeminių pradžios mokykloje, o vėliau mokytojavo aukštųjų Kaplių mokykloje, Setos parapijoje. Tai buvo laikai, kada lietuvių tauta jau matė laisvės prisikėlimo prošvaistę. Kylantis patriotizmas daugiausia veikė jaunuomenę ir ji jautė, kad teks eiti ir laisvinti atbūdančią Lietuvą. Nerimo ir jaunas mokytojas Jurgis Kiaunė.

1918 metų pabaigoje Kiaunė atvykęs į Vilnių dalyvauti mokytojų konferencijoje ir išgirdęs, kad yra kviečiami lietuviai patriotai ginti tėvynę nebegrižo į mokyklą, bet stojo savanoriu ginti tėvynę nuo daugelio priešu, kurie norėjo pasigrobtį Lietuvą. 1919 m. bolševikų gaujoms užimant Vilnių, jis kartu su kitais lietuviams pasitraukė iš Vilniaus ir atvyko į Šetą. Čia jis tuoj ėmėsi organizuoti naujus būrius savanorių ir radęs nemažą prietarėjų įstojo į Panevėžio partizanų būrį. Per kaitynes su bolševikais 1919 m. buvo sunkiai sužeistas. Iki tol sužeistų savanorių nebuvo užregistruota, todėl Jurgis Kiaunė skaitomas pirmuoju sužeistuoju kovose dėl Lietuvos Nepriklausomybės.

Po šio sužeidimo Jurgis pasigydyęs Kauno miesto ligoninėje, jau Lietuvai atgavus nepriklausomybę ir sudarius reguliarią Lietuvos Armiją įstojo. Tapo kaitis isteigtos karo mokyklos pirmos laidos kariūnu ir tais laikais trūkstant karininkų, buvo paskirtas į pirmąjį gusarų pulką. Nor ir jau atsikūrus Lietuvai dar ilgai reikėjo ir mūsų reguliariai kariuomenei kovoti su priešais. Dabar jau Kiaunė kaip gusarų leitenantas vėl išvyko į frontą ir dalyvavo kovose prieš bolševikus, lenkus ir bermontininkus. Kiaunės būta narsaus kario. Pakliuvęs Jurgis švietėjas laisvę, netrukus iš jos pabėgo.

Pasibaigus kovoms ir atsišaučius laisvai Lietuvai, J.

Kiaunė apsigyveno Kaune ir įstojo į suaugusių gimnaziją, kurią baigęs pradėjo studijuoti Vytauto Didžio-

M. Klivečkienė sega gėles pakeltiems garbės narius ramovėnams. Iš kairės J. Šlepetys, J. Kiaunė ir M. Klivečkienė.

K. Klastausko nuotrauka

jo universitete ekonomiją, tačiau po kelių metų iš ekonominio fakulteto perėjo į teisių. Universitetą baigė gaudamas diplomuoto teisininko vardą.

Išėjęs iš kariuomenės dar kurį laiką mokytojavo, bet vėliau buvo paskirtas Švietimo Ministerijos specialiu mokslų referentu. Jam kaip tik ministerija pavedė steigti specialias mokyklas. Tad jis įsteigė pirmąją keramikos mokyklą ir aukštesniąją prekybos mokyklą, kurios buvo direktoriumi.

Bolševikų pirmos okupacijos metu buvo atleistas iš darbo, bet vėliau pasisekė gauti darbą Panevėžio gimnazijoje, bet ir čia kaip nepatikimas neužilgo buvo iškeltas į Vilkaviškio gimnaziją. Čia mokytojaujant prasidėjo rusų-vokiečių karas. Kai bolševikai iš Lietu-

vos buvo išvyti Jurgis Kaunė tuoj griebėsi organizuoti vietos valdžią ir buvo Vilkaviškio komendantu ir šaulių rinktinės vadu.

1942 m. Kiaunė atliko teismo kandidato stažą ir po to buvo paskirtas Apylinkės teismo tardytoju, o vėliau buvo apylinkės teisėju. 1944 m. rudenį pasitraukė į vakarus ir 1919 m., spalio 29 d. atvyko į Ameriką ir apsigyveno Brooklyne, N.Y.

Jurgis Kiaunė nebuvo vien tik narsus karys savanoris, švietėjas, teisininkas, bet nuo pat jaunystės plačiai reiškėsi kaip nepavargstantis visuomenininkas. Jis dalyvauja daugelyje organizacijų steigime, renkamas į jų centro valdybą visur parodydamas didelį darbštumą ir iniciatyvą. Vos pradėjęs dirbti mokytojo darbą įsijungė į liaudies švietimą ir kaimo jaunuomenės organizavimą. Šalia to, rūpinosi ir mokytojo profesiniais reikalais, dalyvaudamas jų konferencijose. Atlikęs kario pareigą kariuomenėje jis įsijungė į šaulių eiles. Ypatingai žymi jo veikla yra Aukštosios Panemunės šaulių tarpe kur jis buvo būrio vadu, vėliau kuopos ir bataljono vadu. Panemunės šauliai, jam bū-

New Yorko ramovėnų susirinkime. Pirmoji eilė sėdi iš kairės: Vilties d-jos vicepir. dr. V. Čekas, ALT S-gos pirm. E. Čekienė, A. Vakselis, p. Šimutienė, p. Vakselienė, gen. konsulas A. Šimutis, K. Klastausko nuotrauka

(Nukelta į 6 psl.)

BIRUTĖ PŪKELEVIČIŪTĖ

(1)

Dirvos premijuota novelė

Jie vakarienįaują tryse: Karnys, Arvis ir Juta-Jutovskis, saviškių tarpe vadinamas Gudu, nes jis kilęs kažkur nuo Pripetės pelkių.

Karnys amžiumi vyriausias. Jis orus ponas: širmi plaukai, žila trikampė barzdelė – kruopščiai prižiūrima, dailiai apkarpyta. Karnys mėgsta puoštis. Jis net marškinius siūdinasi Londone, o be pilkos Stetsono skrybėlės niekad viešiau nepasirodo. Jo specialybė – įvairios finansinės painiavos, kurias megzdamas, Karnys parodė nemenkų sugebėjimų. Majoras jį aukštai vertina.

Gudas darbuojasi kultūros baruose, tarp mokslo bei meno žmonių. Jis, aišku, puikiai kalba lietuviškai. Diskusijose Gudas kandus ir stebėtinais taiklus, tik deja, išoriniu patrauklumu nepasizymi. Jis nedidelio ūgio ir visas jo svoris tarsi sustumtas į pilvą, užkrinantį ant kelių diržo. Jo reti plaukai nuolat atrodo riebaluoti, lyg jis niekad netrinktų galvos, o žemžiūrės akys, pavožtos po storais akiniais stiklais, visai neturi blakstienų. Bet paduok Gudui oponentą – jo gabumai bematant atsiskleis.

Arvis jauniausias. Tur būt, tik dėl to Majoras jam davė tarnybą Šeštajame skyriuje. Sritis įdomi, pilna puikiausių progų pasižymėti – jaunam, gabiam velniui geresnio veiklos lauko ir norėdamas nerastum. Šeštasis skyrius savo jaunikius lepina: kiekvienas pradedantis tuojau pat vadinamas 'emocijų instruktoriumi'. Vien už tą skambų vardą Arvis turėtų, rodos, Majorui atsidėkoti. Kitas jo vietoj būtų išsinėręs iš kailio. Bet Arvis, eilę metų besisukinėdamas lietuvių išeivijos tarpe, neparodė nei polėkio, nei veržlumo. Liesas kaip sliekas, apgailėtina: ištįsęs, bespalvis plaukus nusikirpęs ežiuku – ar tai toks turėtų būti 'emocijų instruktorius', meilės reikalų žinovas? Negana to: kai Arvis ko nors išsigąsta ar ima varžytis, kai kurių žodžių jis niekaip negali ištarti. Sakysime, 'svetimoterystė' jam visados išeina 'svetimorystė', o 'šašas' – arba 'šasas', arba 'šašas'... Kaip tokiam gali sektis?

Arviui ir nesiseka. Papeikimas lydi papeikimą. Jis pražiopso geriausias progas, neįvykdo lengviausių užduočių. Apie sudėtingesnes misijas nėra ko nė kalbėti.

Ak, tas Arvis! Jis tikras nemokša.

Kiek kartų Majoras, netekęs kantrybės, užrikdavo:

– Arvi, Arvi, kur man tave dėti? Tu ne tik žmonių nesugundai, tu stačiai juos nuo nuodėmės atgrasini. Net tuos, kurie ir be velnio – būtų patys savo emocijos parklupe. O tie, kurie turi taip vadinamus dorovinius pagrindus, tave stačiai paspiria į šalį, kaip šiukšlę. Susiimt, sūnau, susiimk!

Tačiau Majoras niekad Arvio nebara piktai. Vis lyg patardamas, lyg tėviškai pamokydamas. Nėra abejonės – jis Arvį kažkodėl mėgsta, nors visai neaišku, už ką...

O šiaip Majoras – oho-ho! Jis kietas ir drausmė visuose skyriuose griežta. Už tą niekas net mintyse jo nepaieikia. Suprantama: darbo daug, padėtis aukšta, atsakomybė didelė. Juk Majoras, o ne kas kitas, suka pasaulį! Nuolat nauji planai, nuolat nauji projektai, užmojai... Ir net mažiausias parėdymas neprasmunka be jo parašo.

Majoras stambus, atletiška sudėtas. Jo galva visai plikai nuskusta ir, keista, tatau jam net teikia patrauklumo. Jis nuolat dėvi tamsius megztinius ir pypkės nepaleidžia iš rankų. Kartais jis atrodo panašus į locmaną, kartais į pastorių, kartais į futbolo komandos trenerį. Tik retais atvejais jo žalsvomis akimis prabėga įstriži žiburėliai ir tada akimomui paaiškėja, kas jis iš tikrųjų yra.

Majoras (niekas jo kitaip nevadina) mėgsta kuklų savo vardą. Tai dar liekana tų laikų, kai jų būrys buvo nedidelis. Nūnai visa institucija beveik neaprepiama išaugo. Bet, panašiai, kaip karalius Kserksas, atmindavęs kiekvieno kareivio vardą ir veidą, Majoras puikiai pažįsta savo pavaldinius. Asmeninis ryšys – sėkmės laidas! Majoras tą žino. Jis rūpinasi net mažiausiu pėstininku milžiniškoj šachmatų lentoj. Ypač tais, kuriems sunkiai einasi. Ypač Arviu.

Kas tą vaikina graužia? Majoras buvo jam pasiūles net psichoanalizę. Bet Arvis nuo tos minties išsigandęs atšoko ir prašė dar palūkėti. Kaip jis galėtų išpaskoti savo problemą? Pačiais svarbiausiais momentais, kai Arvis turėtų sukaupti visas savo jėgas į jam pavestą uždavinį, jo rankos tarsi nusvyra – jis ima patys liūliuotis saldžioj migloj, jis ima pats svajoti apie kažkokius, jam nepažįstamus jausmus. To Arvis niekam nesako, apie tai jis bijo net žodeliu prasitarti. Kas jį suprastų?

Arvis yra beviltiškas velnias. Visai, visai beviltiškas. Be jokių perspektyvų ateičiai. Jo bendradarbiai tą žino ir dažnai su pasigailėjimu palinguoja galvom: "Vargšas Arvis!"

Tačiau šiandien Gudas ir Karnys pasikvietė Arvį vakarienįauti! Ir ne bet kur – į jauniausią restoraną, vardu 'Raudonė', pagarsėjusį ne vien lietuviškų velnių tarpe. Viduramžiška 'Raudonės' atmosfera ir puikūs patiekalai

plačiai žinomi. Čionai valgo rinktinė publika, tauriausia grietinėlė, pats pragaro elitas. Antradieniais užėina net Majoras su savo asmeniniu sekretorium ir karo reikalų referentu. Majoras nevalgo mėsos – jam specialiai atskraidinami vėžiukai ir karosai iš Platelių ežero.

'Raudonės' biznį pradėjo du broliai žemaičiai, uoliai darbavęsi Medininkuose vyskupo Juozapo Arnulfo Giedraičio laikais. Juodu užklysdavo ir vyskupijos virtuvėn, kur tąsyk viešpatavo garsus virėjas, atvykęs iš Nesvyžiaus dvarų ir kadaise gamindavęs imantrius valgius kunigaikščio Radvilo-Žuvelės puotoms. Abu žemaitijos kipšiukai buvo gabūs – juodu išmoko visų virtuvės paslapčių. Jiems buvo leista toje srityje tobulintis. Puotavimas, lėbavimas, smaguriavimas – dėmesio verti laukai. Neveltui net pradžiamokslyje rašoma: "Išmokyk smaguriauti – išmokysi ištvirkauti" arba "Ko žvėris nepraris, padarys gomurys."

Ilgainiui abu virėjai išmoko patenkinti reiklausio gomurio užgaidas. Todėl nenuostabu, kad jų 'Raudonė' išaugo į prašmatnų pragaro restoraną, kuriuo nūnai didžiuojasi negausi lietuviškų velnių grupė. Verta didžiuotis: tegu kuri kita etninė mažuma susilaukia tokio tarptautinio pripažinimo! Bendrai, lietuviško velnio tipas pasikeitė. Retai dabar besutiktum primityvų, gauruotą kipšelių, vaizduojamą Basanavičiaus Ožkabalių pasakose. Pamažu pragare išblėso ir lietuviško velnio diskriminacija.

'Raudonė' nuolat perpildyta. Iš anksto telefonu nesusitarus, didžiojon menėn dar imanoma šiaip taip įsisprausti, bet pabandyk gauti vietą 'Riterių kuore'!

Dantytas kuoras išmūrytas pagal Raudonės pilies planus. Pačiame viršuje įrengta apvali svetainė, išklotą vilkenom. Staliukai pristumti prie pat išgaubtų langu, už kurių siūbuoja eglių viršūnės. Tolumon atsiveria nuostabus vaizdas: kiek akim užmatai, leipsnoja pragaro ugnys. Svetainėj visados jauki prieblanda – ją nušviečia sienoje pritvirtinti degliai.

Arvis čionai atsidūrė pirmą kartą ir negali viskuo atsiestebėti. O labiausiai tuo, kad Gudas ir Karnys, sėkmingai besidarbuoją velniai, jį, tokį nevykėlį, pasikvietė 'Raudonėn'.

Kas įvyko?

A! Šiandien pragare pasklido gandas, kad Arviui pasisekė. Pirmą ir vienintelį kartą jam pasisekė! Jis saupainiojo, sumazgė, suraizgė netikėtina porą: daktarą Mindaugą Norkaitį ir ponį Jūrą Svilienę. Kol tuodu pavyzdingi lietuviai gyveno ne tame pat mieste, guviausi 'emocijų instruktoriai' atkūsdavo į juos dantis. Šeštasis skyrius išbandė visas priemones, bet nei vieno negalėjo palaužti. Jūrąte buvo atsidavusi šeimai iki ekstazės: savo Sniegutę kasdien nuvesdavo ir parvesdavo į darželį, pati siuvo jai rūbelius, išmargintus kiškučiais ir žemuogėm, o jokio kito vyro, rodos, net nepastebėdavo, išskyrus tą, su kuriuo sumainė žiedus Šv. Petro bažnyčioje. Rimas Svilas buvo ašis, apie kurią sukosi laiminga, nušvitusi Jūrąte.

Panašiai gyveno ir daktaras Norkaitis: laisvalaikiu su vaikais dažydavo inkilėlius, slėgdavo lietuviškus sūrelius, sekmadieniais žmonai nešdavo pusryčius į lovą, pats jai išspaudęs apelsinų sunkos stiklinę ir orkaitėje pašildęs trapių Pillsbury pyragėlių. Visos draugės Lidijai Norkaitienei pavydėdavo.

Bet štai, Svilas, mechanikos inžinierius, gauna naują paskyrimą: iš Bostono į Detroitą!

Svilai apsigyvena Livonijoje. Nuo jų namo iki Norkaičių sodybos – dvidešimt minučių kelio.

Netrukus abi šeimos susitinka.

Tarp Jūrątės ir Mindaugo pasimaišo Arvis.

O toliau – įvykiai ima klostytis žaibišku greičiu!

– Hells-bells, – nusipšypso Majoras, skaitydamas raportą ir pasižiūrėjęs Arvį. – Tu sūnau, mane nustebinai, tikrai nustebinai. Skaitau ir gėriuosi. Jei Norkaitį supainiosi su Sviliene, vienu kirčiu parmesį žemėn du neįveikiamus stulpus. Darbuojies pagirtinai, viskas rieda kaip sviestu patepta. Tik įvykdyk planą iki galo, ir gausi paaugstinimą.

Iš Majoro kabineto Arvis išeina kaip ant sparnų. Jį apstoja visi sekretoriato velniai, sveikina, linki sėkmės. Žinia apie naują, kylančią žvaigždę tuojau pat pasklinda po visą pragarą.

Štai, kodėl Gudas ir Karnys, pasitarę tarpusavy, pasikvietė Arvį į 'Raudonę'. Iki šiol Arvis darė tik gėdą lietuviškų velnių vardui, bet, atrodo, jo laimės ratas pasisuko... Pragare, kaip ir žemėj, tautinė ambicija tebėra labai stipri.

Gudas pasirinko troškintą paršelių su baravyku aušikėm, Karnys, kaip visuomet, valgo šerno kepsnį, apipiltą raudonu vynu, o Arviui, kuris patiekalų sąrašė visai nesusigaudė, juodu užsakė svieste keptą jerubę su kadugio uogu padažu, à la Prince, atseit, pagamintą kunigaikštiškai, pagal Radvilo-Žuvelės pomėgius.

Bet Arvis tik baksnoja šakute iščirskintą paukštelį, iškėlęs dešinę ranką peilį, nežinodamas, nuo kur pradėti, kaip ir kur durti.

– Čiupk, vaikine, rankom! – juokiasi Karnys. – Juk žinai, kaip valgydavo kunigaikščiai. Paskui pirštus galėsi nusiplauti rožių vandeniu. Matai, šalia padėtas sidabrinis dubenėlis su plūduriuojančiu rožės lapeliu.

Abiems jo draugams atlaidžiai besišypsant, išalkęs Arvis ima traškinti burnoj tirpstančią jerubę.

– Pasiutusiai skanul! – sako jis, laižydamas pirštus ir visai pamiršęs rožių vandenį. – Velniškai skanul! Aš net neįsivaizdavau, kad esama tokių kungaikiškų... kuni-gaitiškų valgių.

– Taigil! – Karnys draugiškai nušluosto sviestuotą Arvio smakrą servieta. – Nebuvai ragavęs jerubės?

– Tik pasakose girdėjau apie jebures... apie jeeerubes. – Arvis taip susijaudina, kad jam kliūva kiekvienas rečiau vartojamas žodis. – Bet niekad neragavau. Nei jerubės, nei tetete...

– Tetervino, – užbaigia Gudas, matydamas, kad Arvis lengvai neišsikaptys iš tetervino kilpos. – Dabar būsi jerubės ragavęs, būsi praplėtęs bendrojo išsilavinimo akiratį.

Kitą sykį užsisakysį ir teterviną, – priduria Karnys. – 'Raudonė' jį moka patiekti: su spalgenų zefyru, kad jį kur! Pats pamatysi. Juk dabar, kai gausi paaugstinimą čionai dažniau užsuksi. Gana tau maitintis hamburgeriais ir striaubti iš popierinių puodelių 'Coca-Cola'!

– Aha! – išsišiepia Arvis ir atplėšia jerubės šlaunį.

– Laikas ir tau kultūringiau gyventi, – tęsia Gudas. – Laikas, taip sakant, prasikrapštyti akis. Kilniau valgyti, tauriau gerti, ar surpanti? Ir plačiau galvoti!

– Gerai, kad priminei, – Karnys pakelia Burgundijos vyno bonką ir žinovo atsargumų pripilą stiklus. – Išgersim, bičiuliai, tauraus gėrimo. Į tavo sveikatą, Arvil!

– Aha! – vėl amtelį Arvis ir, nepaleisdamas paukščio iš vienos rankos, kita pastveria stiklą.

Kai jie visi nugaria vyno, net ir Arvio varžymasis pamažu atslūgsta. Jis patogiau įsitaiso kėdėje ir jaučia, kaip visu kūnu ima pleventi maloni, jauki šiluma.

Už lango, rodos, ranka pasiekiamos, sujuda eglių viršūnės. Prabėgęs vakaro vėjas bus jas nejučiomis sušaušęs. Lauke jau visai sutemę.

Svetainėj pasigirsta švelni cimbolų muzika. Reiškia, jau aštuonios, nes kiekvieną vakarą, iki pusės dešimtos, 'Riterių kuoro' svečius linksmina senas velnias, beveik aklas cimbolistas, kadaise gyvenęs Rūdninkų girioj ir dar Vytauto laikais atklydęs Lietuvon su chanu Tochtamišium.

Valandėlei visi užsiklauso melodingai skambančių cimbolų.

– Sakyk, Arvi, – neištvėręs klusteli Gudas, – kaip tau atėjo tokia, stačiai geniali, mintis?

– Mintis? Kokia mintis? – nenoriai atsiliepia Arvis, nes jis dar norėtų klausytis cimbolų. Dar ir dar!

– Na, gražiausia! – Gudas pasitaiso akinius. – Ko gi mes čionai susirinkome atžvesti? Už tavo planą, brole, kilojame stiklus. Tad, papasakok, kaip tau atėjo galvon Norkaičio ir Svilienės kombinacija?

– Aš net nežinau, – Arvis gužteli pečiais. – Viskas įvyko savaime. Viskas susiklostė pripuolamai. Man neatrodo, kad tai mano nuopelnas.

– Nekuklauk, vaikine, – gudriai mirkteli Karnys. – Nekuklauk, o pasakok.

– Gerai, – Arvis atsilošia kėdėj ir ima barbenti stalą pirštais. – Gerai, aš papasakosiu. Nors labiausiai dabar norėčiau klausytis tų cimbolų. Tokia graži muzika. Tokia... Lyg skambėtų žvaigždės, lyg suktų volungės ir kvepėtų radastos. Lyg būtų vakaras, pilnas meilės ir ...

– Matai, matai! – nusijuokia Karnys Gudo pusėn. – Še, koks romantiškas berniokas!

– Nebūtų Šeštojo skyriaus velnias, – atkerta Gudas. – Jie, taip sakant, iš meilės valgo duoną. Jiems galvon įkalti ištisi poezijos posmai, kad reikalui esant, netektų ieškotis žodžio kišenėj. Ar ne tiesa, Arvi? Juk jums dėstomas erotinės lyrikos kursas.

– Gražiausia pasaulio poezija, – užsisvajojęs Arvis primerkia akis ir tada, prisitaikydamas prie cimbolų muzikos, pusbalsiu padeklamuoja:

Liūliuoja vilnys pamaži,
Aukštai žvaigždutės pasimatė;
Ir štai iš vandenų graži
Išplaukia dieviška Jūrąte.

Arvis akimirksniui sustoja, lyg jis pats būtų pamatęs jūros deivę ir, jos apžavėtas, būtų netekęs žado:

Balta, kaip vandenų puta...

– Žaliai lig pusės pridentai! – atbaigia Karnys. – Chacha! Tą prisimenu ir aš.

– Grįžkim, bičiuliai, prie detroitiskės Jūrątės, – nutraukia Gudas. – Kaip, kur, kada ir kuo pridengta išplaukė Jūrąte Svilienė?

(Bus daugiau)

KŪRYBA IR MOKSLAS

Ar Vytautas Didysis girdėjo Geležinio Vilko staugimą?

Istoriškai literatūriniai Vytauto Alanto samprotavimai, minint Tautos Dieną
š. m. rugsėjo 22 d. Bostone

Motto: Jei velnią įsileidai į savo vežimą, tai turėsi jį parsivežti ir namo.

Žmonių išmintis

Anot žmonių pasakymo, apie žmogų esą galima spręsti iš jo darbu, bet ta išmintis kažkaip sušlubuoja, kai mes mėginame spręsti apie Vytautą Didįjį iš jo veiklos: mes pamatome jo kojas, bet kažkaip neįveikiame apreipti visos jo statulos, mes iš tikrųjų pasijuntame, Balio Sruogos žodžiais tariant, stovį „milžino paunksnėje“.

Jis buvo didelis karvedys, įžvalgus ir lankstus politikas bei diplomatas, švaistėsi kalaviju tarp rytų ir vakarų ir tarp šiaurės ir pietų, kovodamas dėl dinastinių sumetimų, savo intereso ir Lietuvos savarankumo, jis blaškėsi tarp Vilniaus, Krokuvos, Marijburgo, Lucko, Gardino, Trakų ir kitų miestų bei pilių, jis varė įvairiom kalbom milžinišką diplomatinį susirašinėjimą su imperatoriumi, popiežiumi, Kryžiuočių Ordinu, lenkais, rusų knežiais ir totorių chanais, jis keitė tikėjimus pagal reikala. Iš gimimo jis buvo Amžinosios Ugnies garbintojas, kaip ir jo tėvai Birutė ir Kęstutis, paskum, pabėgęs pas kryžiuočius 1383 m. Tepilavoje apsikrikštijo Vygan do vardu, lenkai jam davė Aleksandro vardą, o, anot jo paties žodžių, valdydamas Lucką, jis turėjęs dėtis stačiatikiu. Pagalios po atkaklių ir permainingų karinių bei diplomatinių kovų jis sukūrė milžinišką imperiją nuo jūros iki jūros, be jokios abejonės, tapdamas galingiausiu rytų Europos valdovu ir... mirė neužsidėjęs tikrai pelnyto ir jo padėti atitinkančio karališko vainiko.

Prisipažinsiu, kad žvilgtelėjęs į Vytauto Didžiojo imperijos žemėlapi, aš visada truputį pasimetu, nes jos ribos kažkaip dingsta be galo tolimuose, lyg ūkanuotuose akiračiuose, o vėlgį, grįžęs tikrovėn, pagalvoju, kad ir jis buvo žmogus ir darė klaidas, tik ir jo klaidos, mūsų nelaimei, irgi buvo valdoviškai didelės. Labai dažnai būna, kad vienvaldžio monarcho vienas plunksnos brūkštelėjimas nuskamba per visą tautos istoriją ir nulemia jos likimą, teigiamai ar neigiamai atsiliepdamas jo ainiams, nors, tiesą sakant, nuo tokių posūkių nėra apdrausta nė viena, kad ir demokratiškiausiai valdoma valstybė. Vytautas, atrodo, stengėsi įgyvendinti savo dėdės Algirdo politiką, pagal kurią visa Rusija turėjo priklausyti Lietuvai. Juk nebe reikalo Algirdas daužė kardu Maskvos sienas iš pykčio, kad negali jų paimti. Vytauto galvoje tikriausiai švaistėsi svajonė pačiam atsisėsti Maskvos Didžiojo Knežiaus sostan, tačiau to tikslo nepasiekė nei jo dėdė, nei jis pats.

VYTAUTO PORTRETAS IR ASMENYBĖ

Istoriškai sutinka Vytautą buvus žemo ūgio ir „smulkių veido bruožų“. Jo majestotiškame antspaude jis atvaizduotas apsisiautęs dau giaklosčiu, prabangiu apsia

talų, kaip kad viduramžiuose mėgo siaustytis valdovai, dešinėje rankoje laikęs kalaviją, kairėje – vytį. Jo veidas tikrai „smulkiu bruožu“, labai rimtas, beveik rūstus. Mes nežinome, ar antspaudo dailininkas išgravidavo tikrąjį Vytauto veidą, ar tik valdovo simbolį, aišku tik tiek, kad jis nė kiek nepanašus į tą Vytautą, kuri mes matėme nutapytą Vilniaus Katedroje prie didžiojo altoriaus kabančiame paveiksle ir kurį vaizdavo mūsų dailininkai bei skulptoriai.

Dėl Vytauto asmenybės, rodos, dviejų nuomonių nėra. Net ir lenkai, nors jo nemėgo, bet vis vien išsitaria apie jį pagarbiai, o mūsų istorikai jį laiko beveik antžmogiu. Be lietuvių kalbos, jis dar mokėjo rusų, lenkų, vokiečių, lotynų, gal ir totorių kalbas. (Mus stebina kur ir kaip jis tiek kalbų galėjo išmokti, nuo pat jaunystės būdamas iki kaklo pasinėres valstybės reikaluose, ir kas buvo jo mokytojai? Juk jis negalėjo gimti su pilna galva svetimų kalbų!). Jo darbštumas buvo nepaprastas ir jam priskiriami šie žodžiai: „Visada laiko nustoja tas, kas jo laukia“. Valgydamas ar keliaudamas jis diktudavo laiškus keletui raštininkų iškart. Vytautas labai mėgo lošti šachmatais ir, gal būt, nusižiūrėjęs į tą žaidimą, planuodavo savo politikos ėjimus toli į ateitį, juo labiau kad, siekdamas savo užsibrėžtų tikslų, jis pasižymėjo lakiu, aštriu protu, tvirta valia, ryžtu ir didele ištverme. Jis turėjo būti kur kas pranašesnis už savo amžininkus aprėpti ano meto įvykiams, panaudoti juos savo naudai ir daugiau ar mažiau numatyti ateitį. Į tikybinius reikalus jis žiūrėjo tolerantiškai, matyt, dėl to, kad Lietuva, priėmusi krikščionybę vėliausiai, neišgyveno vakarų Europoje siautė

jusio viduramžių religinio fanatizmo. Kalbant šių dienų kalba, tikėjimo atžvilgiu Vytautas buvo didelis liberalas. Santykiuose su svetimtaučiais jis buvo išdidus, mėgo reprezentuotis, apdovanodamas juos gausiomis ir brangiomis dovanomis, bet su savaisiais elgėsi paprastai ir draugiškai. Savo didikus jis laikė tvirta ranka, nepakentė prieštaravimų, bet buvo teisingas ir savo bendradarbiams atsilygindavo pagal jų nuopelnus. Jei dar pridursime jį buvus gerą organizatorių, tai nežinau ar dar būtų galima kas pridėti prie to kone antžmogio portreto. Tur būt jo amžininkai nebe pagrindo jį gretino su Aleksandru Didžiuoju ir Cezariu.

Nėra abejonės Vytautą buvus genialia, labai dideliu polėkiu asmenybe. Mūsų didžiųjų monarchų Mindaugo, Traidenio, Vitenio, Gedimino, Kęstučio ir Algirdo grandinėje Vytautas buvo paskutinė ir tvirčiausia grandis. Savo pirmtakų varytą politiką jis nuosekliai išvarė iki galo: stiprino Lietuvos valstybingumą ir plėtė imperijos sienas, bet, kaip jo pirmtakai, ignoravo tautinę kultūrą ir neįvedė lietuvių kalbos į valstybinį gyvenimą. Gal būt, kad kaip tik dėl savo didvalstybinės politikos jis nebeturėjo laiko stabtelėti ties vidaus reikalais, sakysime, pavesti kokiam lietuviui mokslininkui – o jei tokio nebuvo, paieškoti jo kaimynuose – sudaryti lietuvišką alfabetą ir lietuvių kalbą padaryti valstybine kalba. Kodėl Lietuvos valdovai to nepadarė, yra didžioji mūsų istorijos paslaptis, kurios, tur būt niekad neįspėsime. Visi kaimynai turėjo savo tautinį raštą, tik neturėjo lietuvių. Skaičiuojant nuo Mindaugo laikų iki nepriklausomybės atkūrimo, t.y. iki 1918 m. įsivesti lietuvių kal

Vytautas Didysis prie Juodųjų jūrų.

bą į valstybinį gyvenimą mes pavėlavome mažiausiai 700 metų. Tragiška, didžiulė, nedovanotina mūsų didžiųjų valdovų klaida!

GELEŽINIO VILKO LEGENDA

Tai vis istoriniai faktai, bet leiskite man kryptelėti į šalį ir stabtelėti ties interpretacija Geležinio Vilko legendos, atsiradusios Gedimino ir Vytauto gadyneje.

Mes turime tris garsias legendas: apie Eglę žalčių karalienę, kur išryškinamas šeimos ištikimybės motyvas, apie Jūrą ir Kastytį, kur įspėjama, jog mirtin giesiems pragaistinga leisti i meilės nuotykius su nemirtingaisiais, nes galų gale negailestingas Likimas nubaudžia abu drasuolius ir apie Geležinį Vilką legendą, kurios prasmę galime aiškinti dvejopai – patys dievai per sapną įkvepia valdovui minti statyti stiprų miestą ir geležinio žvėries kauks mu paskelbti pasauliui jo galybę.

Kodėl staugė vilkas, o ne, sakysime, tauras, stumbras ar liūtas? Sunku pasakyti, bet atsimintina, kad vilkas kažkaip yra tvirtai įsiplietinęs legendose ir mūsų tautosakoje. Romos ikūrimas siejamas su legenda apie Romulą ir Remą, kuriuos maitinusi vilkė, vilkas atžymėtas senovės egiptiečių paminkluose, mūsų tautosaka labai gausinga vilko motyvu. Čia dažnai vilkas vaizduojamas kaip žmonių geradaris ir nuskriaustųjų globėjas. Mūsų žmonės sukūrė pasakose net ir baltą vilką, lyg tuo norėdami pabrėžti, jog jis nesas tik plėšrusis žvėris. Lietuviuose labai paplitusi vilko pavardė su daugybe variantų. Vilkas, matyt, turi žmogui kažkokią sunkiai išaiškinamą atrakciją. Šiaip ar taip, kartą gimusi ir turinti giliai įleidusi šaknis į tautos dvasią, legenda tampa amžina. Geležinio Vilko legenda tebėra taip pat aktuali, o gal net ir dar aktualesnė šiandien, kaip kad Vytauto laikais. Ją kūrė greičiausiai ne vienas dainius, o valstybiškai nusiteikęs kolektyvas, išreikšdamas anos gadyinės nuotakas.

Klausantis legendos mums tuojau krinta akysna, jog čia eina kalba apie kažkokią nepaprastą galybę: staugia ne paprastas vilkas, o geležinis ir staugia taip, lyg kad staugtų šimtas vilkų. Tą staugimą anuomet girdėjo visa rytų Europa, ir jis susilijo su Baltijos ir Juodųjų Jūrų bangų ošimu. Geležinio Vilko staugimas

buvo Lietuvos galybės ir valstybingumo išraiška. Kai išminčius Lizdeika, aiškindamas sapną Gediminui, išpranašavo, kad „tu, valdove, pastatysi ant to kalno pilį, kurios garsas aidės per pasaulį, kaip Geležinio Vilko staugimas, o jis staugs kaip šimtas vilkų“, tai jis jau turėjo pagrindą taip kalbėti, nes Gedimino imperijos ribos jau toli buvo nukeltos į rytus, ir jo auganti galybė rodė, jog gairės bus smaigstomos dar toliau.

Ar Vytautui buvo žinoma Geležinio Vilko legenda?

Istorikas Juozas Jurginis rašo, kad Lietuvos Metraštyje, kuris buvo sudarytas iki XV amžiaus pabaigos ir XVI amžiuje, „Gediminas skelbiamas Vilniaus ikūrėju ir pasakojama jo sapno apie Geležinį Vilką legenda“. (Juozas Jurginis. Legendos apie lietuvių kilmę, 36 psl., Vilnius, 1971 m). Atseit, Metrašties galėjo būti rašomas dar Vytauto laikais ir sunku įsivaizduoti, kad kęstutaičiai nebūtų girdėję padavimų apie savo senelį. Juk šiaip ar taip ta legenda buvo gediminių šeimos nuosavybė, sakytum, tradicija. Kęstučio šeimos nariams negalėjo būti nežinoma, kad Vilnių ikūrė jų senelis Gediminas, kitaip sakant, Kęstučio šeimoje Vilniaus ikūrėjo atsiminimai turėjo būti dar labai gyvi Vytauto laikais.

Galų gale čia ne taip svarbu, ar Vytautui buvo žinomas ar nežinomas Gedimino sapnas, bet svarbiausia, kad, jam viešpataujant, iš Vilniaus pilies bokšto Geležinio Vilko staugimas ėjo garsyn, ir jo balsą vis aiškiau girdėjo ne tik lietuviai, bet ir rusai, totoriai, lenkai ir vokiečiai, ir jo garsas pasiekdavo imperatoriaus ir popiežiaus sostus. Vargu ar tauta būtų galėjusi sukurti dar išraiškesnį Lietuvos galybės bei valstybingumo simbolį! Galima sakyti, kad Geležinio Vilko legenda tapo aplamai Lietuvos galybės simboliu, o itin Vytauto laikais, kada Lietuva pasiekė savo galybės viršūnę. Ir kažin ar būtų per daug pasakyta tariant, kad Geležinio Vilko legenda yra amžinai gyvuojančios, niekad nutilančios lietuvių tautos simbolis? Geležinis Vilkas Gedimino kalno viršūnėje kartais staugia garsiau, kartais tyliau, bet jis niekad mums nenuityla. Jį girdėjo viduramžiais mūsų prosenoliai, jį girdėjo visų gadynių lietuviai kultūrininkai ir kovotojai už tautos laisvę ir garbę, jį girdėjo savanoriai kūrėjai, jį atsiliepė laisvės kovotojai 1972 m., kai Romo Kalantos gyvojo

deglo padegti pasipylė Kau no gatvėse, reikalaudami Lietuvai laisvės, ir ar negirdime mes, išsisklaidę po visą pasaulį Geležinio Vilko staugimo, kviečiančio mus vienybėn ir bendrą kūrybinį žygį už tautos laisvę?

KARALIAUS VAINIKAS PASIEKIAMAS RANKA, BET NEPASIEKTAS

Mintis vainikuoti Vytautą karaliumi, galima sakyti, anuomet slankiojo ore. 1398 m. Lietuvos didikai suvažinėję Slonime apšaukė Vytautą karaliumi. Atseit, jis buvo apšauktas karaliumi dar prieš 30 metų, kada jis pats pradėjo vainikavimosi bylą. Kodėl jis tada to titulo nepriėmė mums šiandien kažkaip neaišku. Gal ir teisinga ta istorijos teorija, kad įvykius reikia aiškinti išeinant iš to meto aplinkybių ir iš jų daryti išvadas. Zenono Ivinskio nuomone, Vytautas tada nepriėmęs karališkos garbės dėl to, kad rengėsi karui su totoriais ir nenorėjęs pyktis su lenkais, kurių pagalba jam buvusi reikalinga. Gal ir taip, bet proga buvo praleista. Jis tada rengėsi kariauti su totoriais ir prie Vorsklos mūsų žiauriai pralaimėjo. 1429 m. Vytautas pasiekė savo galybės viršūnę. Tai aiškiai matome iš tais metais įvykusio Lucko suvažinimo, kurį Vytautas sušaukė popiežiaus Martyno V pavestas. Į jį atvyko Vokietijos imperatorius Zigmantas, Bizantijos imperatoriaus pasiuntiniai, popiežiaus legatas, Lenkijos karalius, Moravijos ir Pamarės kunigaikščiai, kryžiuočių Ordino magistras, vokiečių kunigaikščiai, Hanzos miestų atstovai, Maskvos Didysis Knezius, daugybė rusų Knezių ir totorių chanų, jau nebekalbant apie Lietuvos didžiūnus. Kaip prabangiai svečius priėmė ir vaišino Vytautas paskum garsas plačiai nuaidėjo per visą Europą. Besvarstant tarpvalstybinius Europos reikalus, suvažiavime iškilo ir Vytauto vainikavimosi klausimas. Matyt, paveiktas Vytauto galybės ir turto, jį iškėlė pats imperatorius. Jei tikėti lenkų metraštininku Dlu gošu, jis kreipėsi į Jogaila tokiais žodžiais:

– Klausyk, mielas broli, juk kai aš ir tu blizgame puikiais vainikais, didelė skriauda ir neteisybė mūsų bendram broliui Aleksandriui Vytautui, kad jis neturi karališkos garbės. Pano rėk sutikti su tuo, parodyk jam savo palankumą ir leisk, kad per mane, kuris, kaip

(Nukelta į 6 psl.)

Rašytojas VYTAUTAS ALANTAS, skaitęs paskaitą Bostone.

Ar Vytautas Didysis...

(Atkelta iš 5 psl.)

Romos karalius, turiu tą galia, jis būtų paskelbtas nauju karaliumi ir taptų lygiu man ir tau: tegul vainikas puošia ne tik tavo galvą, bet ir tavo tėvynę Lietuvą.

Jogaila atsakė, kad jis mylis Aleksandrą Vytautą, linkis jam visokios garbės bei sėkmės ir sutinkas jį papuošti ne tik karaliaus, bet ir imperatoriaus vainiku. (Dr. V. Daugirdaitė-Sruogienė, Lietuvos istorija, 262 psl. Tėvynės Mylėtojų Draugija, Chicago, 1956 m.).

Skaitant visą tą vainikavimosi bylą susidaro įspūdis, kad Jogaila bent iš pradžių buvo nuoširdus ir nesipriešino Vytautui vainikuotis. Gal į senatvę jam pabudo sąžinė, kad jis padarė blogo Lietuvai, įkinkydamas ją į lenkų vežimą. Juk eidamas į Lenkiją užkuriom, jis ir visą Lietuvą, tuomet

didesnę už Lenkiją valstybę, įmetė Jadvygai į sterblę. Tai vienintelis toks atsitikimas visoje pasaulio istorijoje.

Atsirado ir lenkų ponų prietariančių Vytautui, bet viskupas Zbignievas Olesnickis, kitų ponų palaikomas, sukėlė didžiausią opoziciją. Zbignievas kaltino Vytautą, kad jis siekias vainiko dėl savo ambicijos ir noris nutraukti unijos ryšius su Lenkija. Bendrame lietuvių ir lenkų posėdyje kilo toks ginčas ir triukšmas, kad nebebuvo galima susikalbėti. Tuomet Vytautas triukšmą numalšino ir ramiai, šaltai šypsodamas tarė:

— Jei taip, tai aš panaudošiu kitas priemones savo tikslui pasiekti, — ir išdžiai su lietuviais iš menės išėjo.

Kitą dieną lenkai iš Lucko išvažiavo. Po keleto dienų Lucką apleido ir imperatorius, gausiai Vytauto apdovanotas.

Tuomet įsiutę lenkai su jiems būdinga arogancija, nesivarždami priemonėmis, užsuko prieš Vytautą savo politinį, diplomatinį ir propagandinį aparatą viduje ir užsieniuose laikydami šūkiu: — Imk ką gali mušk ką apgal! — Dar tebekeliaujančiam per Lenkiją imperatoriui Jogaila atsiuntė laišką, prašydamas Vytauto nevainikuoti, nes tai gali sukelti karą ir nutraukti ryšius su Lenkija. Zigmantas tuojau jam atsakė išreikšdamas nusistebėjimą, kad jis taip greit pakaitęs savo nuomonę, o Jogailos laiško nuoradą imperatorius pasiuntė Vytautui. Lenkai tame laiške Vytautą įžeidė ir pažemino. Žinia apie tai pasklido po visą kraštą, ir lietuviai, be galo užsirusinė, šaukė protestuodami, kad jie nesą Lenkijos vasalai!

Vytautas parašė Jogailai priekaištaudamas, kad jis sulaužęs savo žodį: vienai kalbėjęs akyse, o kitaip už akių. Grįžęs Trakuosna jis parašė Jogailai kitą laišką, pabrėždamas, kad "dievo malone esu dar gyvas ir man nereikia lenkų ponų išrinkimo... Juk seniai esu išrinktas Lietuvos valdovu ir didžiuoju kunigaikščiu, Lietuvą valdau ramiai ir tikrai", ir savo laišką baigia šiais žodžiais: "Jei norėčiau, jei pagaliau nutarčiau vainikuotis, nežinau, ar tie, kurie tau, karaliau, taip patarė, galėtų man sutrukdyti?".

Taip rašydamas Vytautas, matyt, dar nepažinojo pakankamai gerai lenkų būdo, o gal savo išdidybėje per daug iš aukšto į juos žiūrėjo. Jogaila jam atsakė, kad nieko nežinau apie aną įžeidžiantį laišką, kuris greičiausiai buvo suklaidotas ir pasiųstas be jo žinios. Jogaila pakartotinai ir viešai pasisakė už Vytauto ketinimus vainikuotis, bet įtampa didėjo, ir abi pusės ėmė ruošti karui.

Vidaus fronte lenkai šaukia susirinkimus protestuodami prieš Vytauto kėslus sutraukti unijos ryšius ir karštingai ieško būdų pastoti jam kelią į karališką sostą. Pagalios karūnos ponai suvažiavę Sandomire tariasi suradę kardą Gordijaus mazgai perkirsti: nutaria Jogailą nuvainikuoti ir Lenkijos karaliumi apvainikuoti Vytautą. Pats Zbignievas skuba į Gardiną pas Vytautą ir iškalbingai jam aiškina tokio persitvarkymo naudą Lietuvai ir Lenkijai, neužmiršdamas pažymėti, kad Jogaila jau esąs senas ir silpnas, tačiau ta jo gražbylostė atsikaria į Vytauto aiškų: Ne! Jis atsako, kad atimti karališką vainiką iš Jogailos "būtų neteisinga ir pasibaurėtina". Esą visi ji galėtų kaltinti, kaip garbės

AUKOS DIRVAI

B. Karklius, Cleveland ..	\$2.00
V. Kriščiūnevičius, Detroit ..	5.00
V. Kairys, Chicago	1.00
R. Vadopalas, Cleveland ..	2.00
A. Vaškėlis, Dearborn Hts. ..	2.00
Alf. ir O. Mikulskiai, Cleveland	10.00
E. Vaitkus, Stratford ..	5.00

trošką, kuris dėl karaliaus titulo nuplėšęs karūną nuo brolio galvos ir pats ją pasipuošęs. Be to, Vytautas davė Zbignievui suprasti, kad karo nenoris, bet esąs pasirošęs visam kam. Tuo tarpu į verdanti katilą kliustelėjo žibalo imperatorius, apdovanodamas Vytautą Slibino ordinu, kurio būdavo apdovanojami tik patys aukščiausi dignitoriai, prisiekę neapleisti ordino galvos — imperatoriaus 'laimėje ar nelaimėje'. Tas Vytauto pagerbimas lenkus vėl labai sujaukino ir suerzino.

Į savo propagandos vežimą lenkai įsisodino ir Krokuvos universiteto teisės žinovus, kurie, ištraukę iš archyvų apdulkėjusius pergamentus, atgaivino seną imperatorių ir popiežių ginčą įrodinėdami, jog imperatorius neturįs teisės karalių vainikuoti, kad ta teisė priklausanči tik popiežiams. Į tą balsą karštai atsiliėpė Prachos teisininkai įrodinėdami lenkų teisės žinovų tezės klaidingumą.

Lenkai kreipėsi ir į popiežių prašydami įsikišti į ginčą. Popiežius iš tikrųjų parašė imperatoriui drausdamas Vytautą vainikuoti, kad paskum nereikėtų to žygio 'atšaukti', o Vytautui parašė draudžias vainiką priimti.

Vytauto karūnacija pasidarė ne tik vidaus, bet ir tarptautinė problema. Į ginčą įsikišo ir kryžiuočių ordino magistras, žodžiu intrigos virė viduje ir užsieniuose. Vytautas tuo tarpu ruošėsi karui ir vainikavimo iškilimams paskyrė rugsėjo 8-ją dieną.

(Pabaiga sekančiame numeryje)

Skaitykit ir platinkit
DIRVĄ

J. Kleinaitis, Germantown ..	8.00
L. Dautartas, Dichmond Hts.	5.00
J. Tamošiūnas, Detroit ..	25.00
V. Ripskis, Evergreen Park ..	2.00
J. Biliūnas, Mentor	2.00
L. Kapecas, Hartford ..	2.00
J. Beržanskis, So. Norwalk ..	5.00
Nijolė von Kiparski, Huntsburg	5.00
B. Norvaišis, Cleveland ..	7.00
R. Gulbinas, Oak Lawn ..	2.00
M. Premen, Westlake	10.00
J. Yčas, Toronto	7.00
A. Andriūšius, Dorchester ..	5.00
Clevelando Pensininkų Klubas, Cleveland	10.00
A. Dziakonas, Rochester ..	2.00
O. Karnėnas, Cleveland ..	7.00
A. Ruigys, Los Angeles ..	2.00
J. Miežaitis, Elizabeth ..	3.00
A. Ščiuka, Rochester	3.00
J. A. Ramonas, Orland Park	5.00
Lithuanian Women's Club, Chicago	3.00
S. Skirmantas, Los Angeles	2.00

Visiems aukotojams Dirva nuoširdžiai dėkoja.

"ŠILAINĖ" WASHINGTONO VASAROS TEATRE

Š. m. rugsėjo mėn. 14 ir 15 d. Ketvirtame tarptautiniame vaikų festivalyje "Wolf Trap" vasaros teatro amfiteatre — Filene Center ir lauko scenoje su dideliu pasisekimu, keliems tūkstantams žiūrovų stebint, keturis kartus šoko "Šilainės" tautinių šokių grupė, kuriai vadovauja Galina Gobienė.

Į Washingtoną atvykti šokėjų grupei kvietimą ir kelionės išlaidoms padengti pašalpą iš Žemės ūkio departamento išrūpino Washingtono Lietuvių Moterų Klubas pirmininkė Aldona Bačkaitienė.

BALTIC APTS. CONDOMINIUMS

506-71st Ave. St. Pete Beach, Fla 33706. 1 and 2 bedroom apts. beautiful, modern, De Luxe; near beach, stores and transportation. Small complex, low maintenance fees. Adults, no pets. Brokers invited 24,500 and up. Tel. (813)360-8766.

NURSES RN's—LPN's Where Are You Hiding?

We want to give good patient care but we cannot do it without your help.

WE NEED YOU!

All shifts. Full or part time.

Call Mrs. Letendre for an appointment 8 to 4:30

ABBEY NURSING HOME -- 48205 Euclid Ave. Cleveland, Ohio Tel. (216) 421-8580

HEAT TREAT STRAIGHTENERS

Have openings for 1 experienced and 1 apprentice Straightener. Good rates, shift premium. Paid Insurance, Pension plan.

Apply Personnel Dept.

N. A. WOODWORTH CO.

1300 EAST 9 MILE, FERNDALE, MICH.

Telephone 313-541-7500

An Equal Opportunity Employer

(70-73)

! TEATRO FESTIVAL! ATVEŽA 'NAKTĮ'

Los Angeles Lietuvių Dramos Sambūris entuziastingai ruošia scenai savo tradicinę premjerą: rašyt. Jurgio Gliaudos 3-jų veiksmų dramą 'Naktis'. Veikalas bus pastatytas Los Angeles scenoje 1975 m. sausio 11 d. naujoje latvių salėje (Riverside Dr., L.A.). Dramos siužetas yra skaudi šių dienų tikrovė, kur yra natūralistinių, tragiškų scenų, todėl būtų malonus pageidavimas vaidiniman nevesti vaikų ir nepilnametėjų.

Su šiuo veikalu, Padėkos savaitgalyje, Sambūris dalyvaus Chicagoje rengiamame III-me Teatro Festivalyje.

Sambūriui pirmininkauja Gražina Raibienė. 'Naktį' režisuoja nuolatinė Sambūrio režisierė Dalila Mackialienė. Vaidina (alfabeto tvarka): Vidmantas Ažuolaitis, Danutė Barauskaitė, Viltis Jatulienė, Stasė Pautienė, Manfredas Prišmantas, Raisa Urbanienė, Rimantas Žukas. Režisūros padėjėjai: Balis Mackiala ir Pranas Urbanas.

Per paskutiniuosius dvejus metus aktyvi Sambūrio sekcija 'Išlaisvintos moterys' užkariavo losangeliečių dėmesį. Grupė dalyvavo Long Beach (3 kartus) ir San Francisco išvykose. Atliko Balfo, Lietuvių Fondo (3 kartus), SLA parengimų programose. Surengė (kartu su 'Lietuvių Dienomis') A. Gustaičio knygos 'Saulės šermenys' pristatymą. Suorganizavo Meno šiuopinį (dainos ir ištraukos iš dramų).

Sambūris surengė A. Landsbergio dramų fragmentų vakarą ir Vilniaus sukahties minėjime atliko meninę programos dalį.

Kasmet Dramos Sambūris atleidavo su premjera. Teatro festivaliui ir mūsų scenai ruošiamas veikalas 'Naktis' yra 1975 metų premjera. JAV Lietuvių teatro festivaliuose Sambūris buvo du kartus premijuotas. Režisūros išradingumas ir išmąstymas, vaidybos kokybė sulaukė labai gerų spaudos vertinimų. Sambūris principingai eina parinktu keliu: imami veikalai yra lietuvių autorių, nauji, modernūs. Šis principingumas, ryžtas imtis drąsios problematikos, teatrinių naujovių ir nevengti tikrovės skaudulių, patraukia mūsų teatrinių jaunimą, kuris nori, kad mūsų scena išliktų moderni ir jauna. Jaunųjų teatralų atrandama kasmet. Scenos meilė, vaidybos meno pažinimas, isitraukimas į kolektyvą — Sambūrio jėga. Jaunimas įsijungia į mūsų scenos darbą. Jurgio Gliaudos 'Naktis' Chicagoje ir Los Angeles scenose, vėl atidaro Sambūriui kūrybines perspektyvas.

(kd.)

(Iš 'Lietuviai Amerikos Vakaruos')

MACHINIST

Exp'd. engine lathe operator able to work from blueprints & verbal instruction w/min. supervision. Top wages, pd. hospitalization. Bergen Machinery Products Inc., 1050 Goffle Rd., Hawthorne, N.J. 201-427-8959. (70-75)

TAUPYKITE DABAR

Pas mus ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

UŽ CERTIFIKATUS MOKAME:

7 1/2 %	— 4 metų su \$10,000, minimum.
6 3/4 %	— 30 mėn. su \$1,000, minimum.
6 1/4 %	— 1 metų su \$1,000, minimum.

Member F.S.L.I.C., Washington, D.C. Equal Opportunity Lender

Saint Anthony Savings

1447 S. 49th Court • Cicero, Illinois 60650
Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.
Juozas Gribauskas, vedėjas

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

MAŽEIK & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

TRYNS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

Mašinoms vieta

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

Viešėdami Chicagoje aplankykite PARAMA MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIK

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

Ši tauraus vyro Jurgio Kiaunės biografija tegul būna pavyzdžiu kaip reikia gyventi ir dirbti savo tautai ir valstybei ir kaip reikia kovoti dėl savo krašto laisvės.

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

• LKVS "Ramovė" Clevelando skyriaus narių susirinkimas įvyks š. m. spalio 6 dieną, 4 val. po pietų Lietuvių Namuose apatinėje salėje.

Visi sk. nariai maloniai kviečiami dalyvauti.

• SLA 14 kuopos narių sueiga įvyks spalio 6 d. Albino ir Genovaitės Karsokų sodyboje, 18123 Landseer Avenue. Be įprastinių kuopos reikalų aptarimo, bus paskutinės metinės sueigos gruodžio 1 d. darbotvarkės aptarimas. Svarbiausi reikalai bus SLA 14 kuopos valdybos narių ir kitų pareigūnų rinkimai 1975 metų laikotarpiui ir Susivienijimo Lietuvių Amerikoje pradininko bei kūrėjo Aušrininko Dr. Jono Šliūpo minėjimas. Metinė SLA 14 kuopos narių sueiga įvyks

CLEVELANDO ABITURIENTAI

• Lietuvių abiturientų, baigusiu šiais metais aukšt. mokyklą, pristatymas visuomenei įvyks š. m. spalio 5 d. Lietuvių Namuose.

• Asta Bložytė baigė Nazareth Akademiją ir toliau mokslus tęsia Smith College, Mass.

• Irena Bakūnaitė baigė Notre Dame Akademiją. Studijuoja Lakeland Community College med. lab. techniką.

Lietuvių Namuose. Po sueigos ten pat numatoma vakaronė. Abejose sueigose išdo sekretorius Povilas Šukys priims apdraudų mokescius. Kuopos nariai prašomi sueigoje dalyvauti. Asmeniškai kvietimai šiuo reikalu nebus siunčiami.

Kuopos Valdyba

• Amerikos Lenkų Kongresas vienbalsiai nutarė remti Ralp Perk, respublikonų kandidatą į JAV Senatą, kaip palankus Rytų Europos tautų išeiviams, kurių tėvynės yra izoliuotos geležinės uždangos.

• Išnuomojamas butas 5 kambarių antrame aukšte su garažu So. Euclide, 1524 Sherbrook Rd. Vyresnio amžiaus žmonėms ir be naminių gyvulių. Patogus susisiekimas autobusais ir arti prekyviečių. Skambinti: 381-3762. (72-73)

• Perkant ar parduodant namus, prašome kreiptis pas Čipkus Realty, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

• Apdraudos reikalais geriausius patarnavimus galite kreiptis į Z. Obelenį tel. 531-2211.

WANTED AT ONCE
JOURNEMEN
TOOL MAKER
SURFACE GRINDER HAND
MILLING MACHINE HAND
Must have job shop experience —
Close tolerance work. Steady.
KENMORE TOOL AND
MFG., INC.
4531 INDUSTRIAL PARKWAY
WILLOUGHBY, OHIO
216-946-6000 (73-75)

AUTOMATIC
Screw Machine Operator
SET-UP MEN
Acme Gridley experience only, per-
manent position, top wages. The best
fringe benefits and good working
conditions.

SOLAR MACHINE
PRODUCTS CO.
29350 NORTHLINE
ROMULUS, MICH. 48174
313-941-3700 (72-74)

FOUNDRY GRAY IRON
Experienced Journeyman
Squeezer Floor
MOLDERS
and
LABORERS
Must be able to pass physical
examination. Good hourly rate.
Fringe benefits. Pension plan.
Insurance package including
major medical.

Write apply or call collect
KENT FOUNDRY CO.
514 Butterworth Southwest
Grand Rapids, Mich. 49504
616-451-8423 (70-79)

STAIGA MIRĖ JUOZAS STOŠKUS

Floridoje dažnai pajaukaujama — girdi čia toks geras oras, kad mirstančių labai mažai. Gal ir yra dalis tiesos, kad šiltame ore senesni žmonės ilgiau gyvena. Bet ir čia negailestinga giltinė nesnaudžia.

Š. m. rugsėjo 9 d. besimaudant, staiga širdies smūgio ištiktas mirė Juozas Stoškus, clevelandiškiems gerai žinomas ir pažįstamas. Jis virš 20 metų išgyveno Clevelande, kilimo Vilkaviškietis. Buvo visų gerbiamas ir mylimas, labai pareigingas. Clevelande gyvendamas priklausė prie daugelio organizacijų: LB, Balfo, Šv. Jurgio parapijos. Didelis skautų rėmėjas. Skaitė lietuviškus laikraščius ir juos rėmė! Sulaukęs pensijos ir turėdamas sanarių negalavimus — 1970 metų išvyko į šiltąją Floridą senatvę praleisti.

Floridoje jautėsi labai gerai — mažai lankė daktarus. Atvykęs į St. Peterburgą, tuojau įsijungė į Liet. Klubo narių eilės. Klubo veikloje, visada buvo pareigingas ir veiklus.

Vienus metų buvo išrinktas Liet. Klubo Tarybos direktoriumi. Visada juokaudavo, kad Floridos šiltoje saulutėje išgydė visas ligas. Bet sulaukus 72 metų širdelė pavargo ir atsisakė toliau tarnauti.

Velionis Juozas iškeliaavo amžinybėn palikdamas dideliame nuliūdime žmoną Uršulę, dukterį Eugeniją Grajauskienę, gyvenančią Kanadoje, sūnų Vytautą dar tebesimokinantį.

A. a. J. Stoškaus palaikai, jo dukters Grajauskienės rūpesčiu (velioniui gyvam

pageidaujant) buvo išgabenti į Kanadą, Hamiltoną, kur buvo palaidotas Šv. Jono-Aušros Vartų Lietuvių kapinėse.

Mielas Juozai, ilsėkis ramybėje svetingoje Kanados žemelėje.

St. Peterburgo Liet. Klubo nariai ir klubo vadovėbė a. a. Juozo Stoškaus žmonai ir kitiems šeimos artimiesiems reiškia gilią užuojautą.

E. V.

CLEVELANDO PARENGIMU KALENDORIUS

SPALIO 5 D. Šeštasis abiturientų pristatymo balius Liet. Namuose.

SPALIO 12 D. Dirvos balius Lietuvių Namų salėje.

SPALIO 13 D. Šaulių šeimyninis pobūvis Lietuvių Namuose.

SPALIO 20 D. Dr. D. Kesidnaities mirties sukakties minėjimas-akademija.

SPALIO 20 D. Šauliai rody du filmus apie širdies ligas ir vėžį.

SPALIO 26 D. BALFO sukaktuvinis balius Liet. Namuose.

LAPKRIČIO 2 D. Ohio Lietuvių Gydytojų Draugijos metinis susirinkimas Liet. Namuose.

LAPKRIČIO 9-10 D. Lietuvių Dienos, Ruošia LB Clevelando apylinkė.

LAPKRIČIO 17 D. Šaulių informacinis susirinkimas.

LAPKRIČIO 23 D. Lietuvos kariuomenės šventės minėjimas. Rengia LVS Ramovė.

LAPKRIČIO 24 D. Kristaus Karaliaus šventė, Ruošia ateitininkai.

GRUODŽIO 8 D. 4 v.p.p. Lietuvių Namuose Vytuto Puškoriaus piano rečitalis. Rengia Ateities klubas.

GRUODŽIO 24 D. Pensininkų klubo bendros Kočios.

GRUODŽIO 31 D. Naujųjų Metų sutikimas Lietuvių Namuose. Ruošia LB Clevelando apylinkė. 1975 M.

VASARIO 1 D. Literatūros vakaras. Rengia moksleiviai ir studentai ateitininkai.

VASARIO 8 D. Tradicinis blynų balius. Rengia Pilėnų tunto škautų tėvų komitetas.

KOVO 22 D. Kaziuko mugė Nauj. parapijos salėje.

BALANDŽIO 5 D. ALIAS ir Ohio Lietuvių Gydytojų Draugijos pavarinis balius Lietuvių Namuose.

BALANDŽIO 6 D. Židiniečių madų paroda Nauj. parap. salėje.

BALANDŽIO 12 ir 13 D. Ateitininkų šeimos šventė.

BALANDŽIO 19 D. Grandinėlės šventinis vakaras-balius.

BALANDŽIO 26 D. Čiurlionio ansamblio 35 m. sukakties koncertas.

GEGUŽES 16-18 D. Lituanistinio instituto suvažiavimas.

GEGUŽES 24-25 D. Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos sukaktuvinis seimas ir banketas.

BIRŽELIO 22 D. Pensininkų klubo Joninių gegužinė.

Skaitykit ir platinkit
DIRVĄ

DIRVAI PAREMTI RUDENS BALIUS

SPALIO 12 D., ŠEŠTADIENI

Pradžia 7:30 val. vak.

Lietuvių Namų salėje.

MENINĘ PROGRAMĄ ATLIKS CLEVELANDO VYRŲ OKTETAS

STALAI (DEŠIMČIAI ASMENŲ) AR PAVIENIOS VIETOS REZERVUOJAMOS IŠ ANKSTO KREIPIANTIS Į DIRVĄ (TEL. 431-6344) ARBA Į ŠIUOS ASMENIS: J. MOCKUS 681-5295, S. ASTRAUSKAS 943-5948, V. BENOKRAITIS 481-5175, E. JAKULIENĖ 333-6876, A. BUTKUS 932-9944, K. KARALIUS 229-2419, V. STUOGIS 486-2387, A. LAIKŪNAS 382-9851. BILieto KAINA ASMENIUI (ŠILTA VAKARIENĖ IR GĖRIMAI) 12 DOLERIŲ.

Šokiams gros Clevelando populiarius orkestras "Svoboda"

Superior Savings AND LOAN ASSOCIATION

yra jūsų kaimynystėje ir teikia visus finansinius patarnavimus.

Automatinė, kompiuterizuota apskaičiavimų sistema.

★

Paskolos nekilnojamam turtui įsigyti, naujoms statyboms, priestatams ir remontui.

★

Už reguliarius taupymo indėlius mokama 5¼%

Už terminuotus taupymo pažymėjimus mokama 6½% — 7½%

TAUPYMO INDĖLIAI IR PAŽYMĖJIMAI
APDRAUSTI IKI \$20,000.

Išduodami kelionių čekiai, orderiai, priimami mokesčių įmokėjimai, elektros, dujų ir telefono sąskaitos, parduodami JAV bonai.

★

Pasinaudokite jums arčiausiai esančios įstaigos patarnavimu!

798 East 185 Street, Cleveland, Ohio 44119
6712 Superior Avenue, Cleveland, Ohio 44103
13515 Euclid Avenue, Cleveland, Ohio 44112
14406 Cedar Rd., University Hts., Ohio 44121

★

DARBO VALANDOS

Antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį 9:30 iki 4:00 • Penktadienį 9:30 iki 6:00 • Šeštadienį 9:30 iki 2:30 • Pirmadienį uždaryta. • Pagrindinė įstaiga E. 185 St. atidaryta iki 2:30.

DELLA E. JAKUBS & SON

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

936 East 185th St. Cleveland, Ohio
Tel. 531-7770

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI ĮRENGTA. GERAĮ VĖSINAMA IR YRA DIDELĖ AIKŠTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubs ir sūnus William yra licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai. Nelaimės valandoje suteikia rimtą ir simpatinę patarnavimą.

AUTOMATED ELECTRIC FOUNDRY

EXCELLENT OPENINGS FOR:
SHELL CORE MACHINE MECHANICS
GENERAL MAINTENANCE MECHANICS
FOUNDRY MAINTENANCE MECHANICS
ELECTRICIANS
OPENINGS FOR ALL SHIFTS.
(All with substantial Industrial Trouble Shooting Experience)
Steady work for qualified help. Overtime, Top wages. Excellent working condition and benefits.
APPLY CALL OR WRITE
CRANE CO.
P. O. BOX 530, WASHINGTON, IOWA 52353
319-653-5401
An Equal Opportunity Employer (73-76)

PLATING PRODUCTION SUPERVISOR

Required for Chrome plating plant. 3 years plating and supervision experience required. Good working conditions. All fringe paid benefits. Salary to be discussed.

Apply call or write to:

FREELAND INDUSTRIES LTD.

BOX 960
KINGSVILLE, ONTARIO, CANADA
519-733-2303 (70-76)

CLEVELANDO ABITURIENTŲ BALIUS

Šeštadienį, spalio 5 d., 7:30 val. vak.

LIETUVIŲ NAMUOSE.

PROGRAMA — VAKARIENĖ — ŠOKIAI.

BILIAI — JAUNIMUI \$5.00.

SUAUGUSIEMS \$10.00

Stalus dešimčiai asmenų galima užsisakyti pas: Alvydą Narbutaitį (461-0282) ar Jūratę Petraitytę (531-1058).

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

• Chicagoje įsisteigė Lietuvių Spaudos Klubas iš vietinių spaudos darbuotojų. Steigiamajame susirinkime dalyvavo apie 30 asmenų. Į valdybą išrinkti: Petras Stravinskas, Martynas Gudelis, dr. Vladas Šimaitis, dr. Kazys Šidlauskas ir Valerijonas Šimkus. Į revizijos komisiją: Kazimieras Povilaitis, Antanina Repšienė ir Anatolijus Čepulis.

Tautinės Sąjungos veikėjai

A. A.

IEVAI TREČIOKIENEI

mirus, jos vyrui ALBINUI TREČIOKUI, ALT S-gos garbės nariui, reiškiamo nuoširdžią užuojautą

Amerikos Lietuvių
Tautinės Sąjungos
Valdyba

Vilties Draugijos šimtininkei

A. A.

IEVAI TREČIOKIENEI

mirus, jos vyrui ALBINUI TREČIOKUI, Vilties D-jos šimtininkui ir Dirvos bendradarbiui reiškiamo gilią užuojautą

Vilties Draugijos Valdyba
ir
Dirva

A. A.

STASEI BASTIENEI

mirus, jos vyrui PRANUI BASČIUI, Tautinės Sąjungos veikėjui, Vilties D-jos šimtininkui ir Dirvos bendradarbiui reiškiamo gilią užuojautą

Vilties Draugijos Valdyba
ir
Dirva

A. A.

STASEI BASTIENEI

Kanadoje mirus, jos seseriai AGOTAI ir BRONIUI TIŠKAMS, ALT S-gos E. St. Louis skyriaus veikėjams, nuoširdžią užuojautą reiškia

ALT S-gos E. St. Louis
Skyriaus Valdyba

Prezidento ANTANO SMETONOS minėjimas Chicagoje

Minėjimo iškilmingas posėdis-akademija įvyks 1974 m. spalio 6 d., sekmadienį, 3 val. p. p. Maria HS salėje. Programoje: Vytauto Alanto paskaita, Vytauto Smetonos piano koncertas ir Audronės Simonaitės, Prudencijos Bičkienės trumpas dainų koncertas. Programos vedėja Birutė Pūkelevičiūtė.

Tos pat dienos ryte bus pamaldos už Velionį Antaną Smetoną ir Sofiją Smetonienę, švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje 10:30 val. ir Evang. Liuteronų Tėviškės parapijos bažnyčioje 10 val.

Antano Smetonos laikmečio paroda atidaroma Čiurlionio Galerijos patalpose, 5620 So. Claremont Ave., spalio 4 d. 7 val. vak. Parodoje išstatoma: A. Smetonos knygos, jo redaguoti lietuvių, vokiečių, rusų ir kt. kalbomis laikraščiai, žurnalai, jo gyvenimo nuotraukos, laiškai, filatelija ir kita istorinė medžiaga. Parodos lankytojai galės nukilti į laisvą Lietuvą ir susipažinti su jos vaizdais iš pirmų šaltinių — to laikmečio dokumentų. Paroda lankoma: atidarymo spalio 4 d. vakarą, spalio 5 ir 6 dienomis nuo 11 val. ryto iki 9 val. vak., spalio 7, 8 ir 9 dienomis vakarais nuo 7 iki 9 val.

Lietuviškoji visuomenė maloniai kviečiama Prezidento Antano Smetonos minėjime, visuose jo ren-

• Stasė Bastienė, Dirvos mirė Toronto ligoninėje bendradarbio Prano Basčio š. m. rugsėjo 24 d. Palaido-žmona, ištikta širdies smūta rugsėjo 28 d.

Mielam ir didžiai gerbiamam

PRANUI BASČIUI,

jo žmonai mirus, reiškiu nuoširdžią

užuojautą

Dr. Juozas Kaškelis

Tautinės Sąjungos Garbės nariui,

mielam bičiuliui

ALBINUI TREČIOKUI,

žmonai IEVAI mirus, reiškiamo gilią

užuojautą

Elena ir Kazimieras
Pocius

Mūsų mielajai ir neužmirštamai

a. a. STASEI BASTIENEI staigiai mirus,

giliam liūdesy likusį jos vyrą PRANĄ,

seserį ir svainį AGĄ ir BRONIŲ TIŠKUS

kartu su kitais giminėmis ir artimaisiais

nuoširdžiai užjaučiame

Kazimiera ir Aleksas Laikūnai
Jūratė ir Vitas Kokliai

giniuose, gausiai dalyvauti. Įėjimas laisvas. Minėjamą rengia jungtinis Chicago lietuvių organizacijų komitetas.

Minėjimui Rengti Darbo Komitetas

M. VALIUKĖNAS, Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos atstovas

J. JASAITYTĖ, Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos atstovė

A. GULBINIENĖ, LST Korp! Neo-Lithuania atstovė

H. BAGDONIENĖ, Lietuvių Moterų Federacijos atstovė

T. BLINSTRUBAS, Amerikos Lietuvių Tarybos atstovas

V. TALLAT-KELPŠA, Lietuvos Skautų-čių atstovas

J. TAMULIS, L. Kariuomenės Savanorių-Kūrėjų S-gos atstovas

V. IŠGANAITIS, L. Šaulių Sąjungos Tremtyje atstovas

Dr. K. ŠIDLAUSKAS, L. Krikščionių Demokratų atstovas

A. JUŠKEVIČIUS, Lietuvių Veteranų Ramovės atstovas

• Bronius Aušrotas, Dirvos bendradarbis gyv. Floridoje, susižeidė ranką ir ilgesnį laiką negalėjo rašyti Dirvai straipsnių. Linkime greičiau pasveikti.

• Rochesterio lietuviai skautai š. m. spalio 5 d. rengia šv. Jurgio parapijos salėje, 555 Hudson Ave., savo veiklos 25 metų paminėjimą, kuriame Toronto Gintaro ansamblis atliks meninę programą. Pradžią 8 v. v.

• J. Tamošiūnas, gyv. Detroito, atnaujindamas prenumeratą Dirvai paremti atsiuntė auką 25 dol. Ačiū.

• R. Premeneckienė, Westlake, Ohio, atnaujindama prenumeratą, Dirvai paremti pridėjo auką 10 dol. Ačiū.

• L. Banis, Vilties d-jos šimtininkas, Dirvai paremti įteikė auką 25 dol. Ačiū.

Skaitykit DIRVĄ

A. A.

IEVAI TREČICKIENEI

mirus, liūdinčius vyrą ALBINĄ TREČIOKĄ, sūnų ALBINĄ ir marčią ALDONĄ ir anūkus šioje liūdesio valandoje nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime

Ona Biežienė,
Bronė ir Antanas Kalvaičiai

A. A.

VLADUI NORKUI

mirus, jo seseriai ONAI ir ANTANUI

JUODVALKIAMS su šeima, reiškiamo

nuoširdžią užuojautą

Elena ir Kazimieras
Pocius

Mūsų mielai kaimynei

A. A.

ONAI DAGIENEI

mirus, jos vyrą ANATOLIJŲ, dukterį IRENĄ ir sūnų ARNOLDĄ su šeimomis giliai užjaučiame

Kostas ir Emilija
Širviniai